

Slutrapport – Redovisning av projektstöd från Arvsfonden

Så här fyller du i slutrapporten:

1. Besvara frågorna under rubrikerna 1 – 3 (Del 1) och 4 – 9 (Del 2). Del 1 avser projektets sista år och Del 2 avser den totala projektiden. De fält som du ska fylla i är gråmarkerade.
2. Slutrapporten bör inte vara längre än 15 sidor, exklusive bilagor.
3. Skicka den ifyllda årsrapporten till:

Arvsfondsdelegationens kansli
Box 2218
103 15 STOCKHOLM

Skicka även en kopia via e-post till din handläggare. Glöm inte att bifoga genomförda utvärderingar av projektet, filmer, kopior på pressklipp och/eller annan dokumentation.

Projektnamn:	Projektnummer:
Utbildning för döva tolkar och översättare	2014/034
Projektägare:	Organisationsnummer:
Sveriges Dövas Riksförbund	882600-2282
Redovisningsperiod (ååmmdd - ååmmdd):	Total projektperiod:
20160101-20170615	2014-2017
Huvudsaklig målgrupp för projektet: (För att kryssa i en ruta, dubbelklicka (med höger musknapp) på den ruta som du vill kryssa i, och välj sedan markerad (under rubriken standardvärde) i den dialogruta som då kommer upp).	
☐ Barn 0-11 år (med eller utan funktionsnedsättning)	
☐ Ungdomar 12-25 år (med eller utan funktionsnedsättning)	
☒ Personer över 25 år (med funktionsnedsättning)	

Del 1

Frågeområdena 1 – 3 avser projektets sista år.

1. Genomförande

1.1 Beskriv hur ni har uppnått målen för året. Vilka aktiviteter ni har genomfört? Vad har fungerat bra? Vad har fungerat mindre bra? Finns det något som ni har behövt förändra mot vad ni ursprungligen hade planerat?

- **Drivit ny 1-årig tolk- och översättarutbildning, med medel från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH).** En 1-årig tolk- och översättarutbildning har genomförts med 22 deltagare. 11 tolkar och 11 översättare utexaminerades den 19 maj 2017. Gällande finansiering så har det i huvudsak skett via Strömbäcks folkhögskolas statsbidrag för folkbildning. Kostnader för anpassning av kursmaterial samt tolkkostnader i samband med undervisning, har Specialpedagogiska skolmyndigheten ansvarat för. Avvikelsen från den ursprungliga planen var att MYH avslagit ansökan om medel att driva denna utbildning.
- **Informations- och nätverksarbetet.** Detta viktiga arbete har resulterat till ökad kunskap och medvetenhet kring tolk- och översättaryrket inom de branscher som tillhandahåller tolk och översättartjänster. Projektet har också synliggjort både utbildningen och yrkena bland enskilda och grupper inom teckenspråksfältet (världen). Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen är några av de myndigheter som deltagit i våra informationsinsatser. De har tagit del av projektets information om vikten och betydelsen av att använda döva tolkar och översättare. Detaljerade uppgifter om varje informationsinsats redovisas i separat blad som **bilaga nr: 1**.
- **Dokumentation av Tolk- och översättarutbildningen för döva.** En dokumentation över utbildningens upplägg (inklusive kursplan) och struktur har utarbetats och finns i skriven form och på svenskt teckenspråk. Allt material ombesörjs av Sveriges Dövas Riksförbund och lagras i digital form för kommande utbildningar och utbildningsanordnare. Dokumentationen i dess skrivna form bifogas till denna slutrapport som **bilaga nr: 2**
- **Utvärdering av tolk- och översättarutbildningen.** Efter pilotutbildningen 2015-2016 gjordes en omfattande utvärdering av en extern utvärderare. **Bilaga 3**. Under de båda utbildningsomgångarna har det gjorts kontinuerliga utvärderingar både i grupp och enskilt. Utvärderingarna gjordes på teckenspråk och de individuella utvärderingarna finns i Google+ - i slutna grupper för respektive utbildningsgrupp.
- **Samarbete med MYH – sammanställning av ansökan för den 2 åriga utbildningen.** Projektet har haft täta kontakter med ansvariga handläggare inom MYH genom telefon- och mailkontakter samt fysiska möten för att få bästa möjliga stöd och

Version: 2014-01-13

råd till de ansökningar som lämnats in. Arbetet med ansökan har föregåtts av möten med samarbetsparter som Västanviks folkhögskola, Strömbäcks folkhögskola och Mo Gård folkhögskola i Göteborg. Ett av MYHs uppdrag är att lämna bidrag till utbildningsanordnare som ger utbildning till teckenspråks- och dövblindtolkning för hörande. Vår ansökan räckte inte till i konkurrensen om pengapotten för de nämnda utbildningarna. MYHs besked/beslut om avslag grundades på att MYH har begränsade medel för tolkutbildningar samt att dessa skall fördelas till tolkutbildningar för hörande. Projektet har fortsatt arbeta för att MYH skall tilldelas medel samt få ett utökad uppdrag, att även omfatta tolk- och översättarutbildning för döva, genom Utbildningsdepartementets direktiv. En skrivelse har sänts till Utbildnings-, Social-, och Justitiedepartementet **bilaga 4**. Projektägarna SDR och Förbundet Sveriges Dövblinda jobbar vidare med ärendet samt kommer att lämna in en ansökan till MYH (tillsammans med Strömbäcks folkhögskola) vid nästa ansökningstillfälle (december 2017) alltså efter projektets slut. Målet är att starta en 2 årig utbildning hösten 2018.

1.2 Redogör för vilka föreningar, organisationer och/eller myndigheter ni har samarbetat med under året.

- Stockholms Universitet, teckenspråksavdelningen, vid lingvistiska institutionen.
- Sveriges Teckenspråkstolkars förening, Tolkledarna, Tolkcentralernas ledarförening, Förbundet Sveriges Dövblinda, Västanviks folkhögskola, Strömbäcks folkhögskola, Mo Gård folkhögskola i Göteborg.

1.3 Beskriv hur ni har arbetat med att öka förutsättningarna för långsiktig överlevnad av projektet efter projektiden.

Organisationerna SDR och FSDB samt folkhögskolorna har samarbetat och har varit delaktig i hela processen, under projektiden. Alla parter är införstådda med hur arbetet skall föras vidare för att lyckas att få utbildningen permanentad. Målet är att MYH skall få utökade direktiv från Utbildningsdepartementet och därmed utökade medel för att tilldela till tolk- och översättarutbildningar för målgruppen döva.

All kunskap, struktur/upplägg/kursplan och material kring utbildningen finns dokumenterat i både skriftligt och i digital form samt på teckenspråk ombesörjs av ansvariga inom Sveriges Dövas Riksförbund. Dessa skall användas av utbildningsanordnare som fått godkänt medel att utföra utbildningen.

Version: 2014-01-13

2. Målgrupp

2.1 Nyckeltal

Ange antal aktiva deltagare i projektet: Vi har svårt att uppskatta antalet aktiva deltagare eftersom vi har arbetat med flera delar i projektet, både drivit utbildning samt arbetat med information och nätverkande. Vi har haft en styrgrupp som har bestått av **5 personer** samt en referensgrupp på **10-12 personer**, där referensgruppens deltagare delvis har bytts under de gångna 3 åren. Under utbildningen har deltagarna haft stora möjligheter att påverka innehåll och upplägg under utbildningen och det är sammanlagt **44 deltagare** som har läst tolk- och översättarutbildningen.

(med aktiva deltagare avses sådana som har kunnat ha inflytande över projektet)

Andel kvinnor/flickor i projektet: 50%

Andel män/pojkar i projektet: 50%

Andel annan könskategori i projektet: ej känt

Ange hur många personer som projektet totalt har nått under året: I projektets arrangerade informations- och nätverksarbete har det kommit drygt 1400 personer. Dessutom har vi följare på sociala medier, medlemstidningarna Dövas Tidning och FSDB-kontakt med dryga 6000 läsare. Vi har även deltagit i utställningar bl.a. på Rikstolkkonferens, STTF, Dövas dag och SDR kongress. STTF:s 250 medlemmar har erhållit en konferensbok med en artikel om projektet.

(inklusive eventuell spridning av film, bok eller liknande)

2.2 Beskriv projektets huvudsakliga målgrupp (ålder, kön, etnisk bakgrund, funktionalitet, eventuell problembild, etc.).

Projektets primära målgrupp är döva personer som är verksamma som tolkar och översättare i Sverige och vi har nått ut till drygt 80 personer och utbildat 44 personer. Det är en relativt jämn fördelning mellan kvinnor och män och åldersspannet ligger mellan 25-63 år. Uppskattningsvis är ca 75 % svenskfödda, resterande har annan etnisk bakgrund.

2.3 Hur och i vilken omfattning har ni nått målgruppen?

Projektets primära målgrupp är verksamma döva tolkar och översättare och de har projektet nått ut till via mejl, sociala medier, SDRs hemsida och personliga kontakter.

2.4 På vilka sätt har målgruppen varit delaktig i projektets genomförande?

Målgruppen har varit delaktig på två sätt. För det första valdes representanter till referensgruppen ur själva målgruppen för att få del av den kunskap, erfarenhet och kontaktnät som representanterna besatt. För det andra planerades utbildningen delvis utifrån den gedigna kunskap och erfarenhet som många av deltagarna hade. Flera av deltagarna deltog själv aktivt i undervisningen genom att ge föreläsningar och leda gruppövningar och diskussioner.

2.5 Beskriv målgruppens upplevelser av projektets insatser.

Projektets primära målgrupp, döva tolkar och översättare, som har deltagit i den 1-åriga yrkesutbildning som projektet drivit i två omgångar, har beskrivit hur de har upplevt utbildningen i en stor utvärdering som gjordes under första utbildningsomgången, pilotutbildningen (se bilaga), Utöver den stora utvärdering som genomfördes har utbildningen kontinuerligt gett kursdeltagarna möjlighet att utvärdera varje utbildningsträff (8 stycken) på Google + samt vid individuella samtal som har genomförts 2 gånger under utbildningstiden. Sammantaget är responsen mycket positiv. De flesta deltagare beskriver att de har utvecklats både personligt och yrkesmässigt. De har fått kunskap och verktyg under utbildningen på sitt modersmål och enligt de förkunskaper och behov de har haft som har stärkt dem på många olika sätt. De har också fått vara med och påverka utbildningens innehåll på flera sätt vilket har gjort att de har varit delaktiga på ett aktivt sätt vilket med all säkerhet bidragit till den positiva upplevelse och utveckling som de flesta uttalar sig om. För mer information se utvärdering samt dokumentation över utbildningen som är bilagda denna slutrapport.

3. Ekonomi

Så här fyller du i den ekonomiska redovisningen:

1. Beviljat belopp från Arvsfonden

Ange det beviljade beloppet per budgetpost (se ert beslutsmeddelande från Arvsfonden) samt summa. Om ni har gjort omdisponeringar under redovisningsperioden ska det nya godkända beloppet anges.

2. Faktiska kostnader och intäkter

Ange faktiska kostnader och intäkter för redovisningsperioden. Kostnaderna ska vara granskade och godkända av godkänd eller auktoriserad revisor.

3. → Ej förbrukade pengar Återbetalning

Om de beviljade medlen är högre än de intygade kostnaderna ska en återbetalning till Arvsfonden göras. I de fall där en återbetalning blir aktuellt kommer vi att informera om det exakta belopp som ska betalas tillbaka och hur man återbetalar.

Version: 2014-01-13

Ange faktiska kostnader och intäkter för den period som ni prognostiserade för under föregående år.

Glöm inte att revisorn också ska intyga de kostnader och intäkter från projektets tidigare år (prognos) som ännu inte har redovisats och intygats.

Revisorns granskning ska följa de anvisningar som Arvsfondsdelegationen anger (se det särskilda dokumentet "Anvisningar för revisorer").

Sist i detta dokument (Bilaga 1) finns det en bild som illustrerar tidslinjen för beslut, rapport, revision och fortsättningsansökan i ett arvsfondsprojekt.

4. Utfall för prognosperioden föregående projektår

Ekonomisk redovisning			
Kostnadslag	1. Beviljat belopp från Arvsfonden	2. Faktiska kostnader och intäkter	4. Utfall för prognosperioden föregående projektår
Lönekostnader för fast/tillfälligt anställd personal inom projektet	1 214 510	1 214 510	531 545
Externa tjänster	381 600	2 661 66,62	376 715
Lokalhyra	0	0	75 000
Informationsspridning och marknadsföring	104 500	62 993	71 101
Resor	145 000	129 957	356 613
Utrustning	15 000	15 000	21 676
Andra verksamhetskostnader	220 000	171 531	203 356
Revision	10 000	10 000	9 980
Intäkter – avgår	0	0	0
Summa	2 090 610	1 830 158	1 645 886
3. Ej förbrukade pengar → Återbetalning (Beviljat belopp minus faktiska kostnader och intäkter)		260 451	
Ideellt arbete (timmar), utfall			
Egen/annan finansiering, utfall			

Del 2

Frågeområdena 4 – 8 avser hela projektiden (det vill säga upp till tre år). Besvara frågorna kortfattat, fokusera på de viktigaste faktorerna/nyckeldragen.

4. Bakgrund

4.1 Sammanfatta varför ni startade projektet och vad ni ville åstadkomma.

Nedan följer en relativt omfattande beskrivning av målsättningen av projektets alla 3 år (förstudie + 2 projektår), som vi ser som en helhet.

Projektets (förstudiens) målsättning var att under första året genomföra en kartläggning av döva tolkar och översättare och ta initiativ till ett förslag om en utbildning för dessa. Detta ska uppnås genom tre delmål som genomförs under en projekttid på totalt ett (1) år.

- Det första delmålet är att kartlägga döva som idag fungerar som tolkar och översättare. Vi ska undersöka hur många tolkar och översättare, inklusive frilansande, som är verksamma samt vilket typ av uppdrag de får och inom vilka verksamhetsområden de utförs. Vi ska under kartläggningen också på individnivå titta på de döva tolkarnas och översättarnas yrkeserfarenheter, studiebakgrund och önskemål för en framtida utbildning.
- Det andra delmålet utgjordes av att vi skulle titta på befintliga utbildningsvägar för dessa yrkesgrupper inom och utanför landets gränser.
- Det tredje och sista delmålet var att utifrån resultatet från delmål ett och två se utforma ett förslag på utbildning för målgruppen. I förslaget ska det framgå vilken omfattning utbildningen bör ha, på vilken nivå den ska ligga och vem som kan vara lämplig utbildningsanordnare. Med hjälp av förslaget ska lämplig utbildningsanordnare söka finansieringsmöjligheter (eventuellt i fortsatt projektform) för att sedan ta ansvaret för utbildningen förblir permanent efter projektets slut.

Under projektets andra år (projektets första år efter förstudien) var syfte och målsättning följande:

Syftet med denna fortsättningsansökan är att ge målgruppen verksamma döva tolkar och döva översättare en utbildning som följer de utbildningsbehov som målgruppen har.

Målen är följande:

- Att ta fram en utbildning som följer de utbildningsbehov som målgruppen har.
- Att fortsätta informera och nätverka om målgruppens kunskap, erfarenhet och kompetens så att dessa tillvaratas på översättnings- och tolkmarknaden.

Under projektets tredje år var målsättningen följande:

- **Driva ny 1-årig tolk- och översättarutbildning**
- **Fortsätta arbeta med informations- och nätverksarbete**
- **Dokumentera tolk- och översättarutbildningen**
- **Arbeta för att tolk- och översättarutbildningen blev permanentad.**

5. Genomförande

5.1 Har projektets syfte och mål uppnåtts? På vilket sätt?

Syftet att ge målgruppen döva tolkar och översättare en yrkesutbildning som följer gruppens utbildningsbehov har uppnåtts i och med att projektet under 2 år (2 utbildningsomgångar, 2015-2016, 2016-2017) gett en ettårig yrkesutbildning enligt yrkesgruppens behov.

Målet att informera och nätverka om målgruppens kunskap, erfarenhet och kompetens så att dessa tillvaratas på översättnings- och tolkmarknaden har gjorts. Projektet har nått ut med information till drygt 1400 personer vid de fysiska informationstillfällena. Dessutom har vi följare på sociala medier, medlemstidningarna Dövas Tidning och FSDB-kontakt med dryga 6000 läsare. Vi har även deltagit i utställningar bl.a. på Rikstolkkonferens, STTF, Dövas dag och SDR kongress. STTF:s 250 medlemmar har erhållit en konferensbok med en artikel om projektet. Information och nätverksarbetet har renderat i att döva tolkar och översättare har synliggjorts. **Bilaga 5.** När det gäller döva tolkar och deras arbetsmarknad så har den ökat, bl.a. genom projektets synliggörande av döva tolkar och dess kompetens. Idag efterfrågas döva tolkar i fler och fler situationer. Det handlar både om tolkning åt olika myndigheter som t.ex. Migrationsverket men också av flera tolkcentraler i Sverige. En rikslista över döva tolkar och döva översättare har sammanställts av projektet och skickats ut till alla instanser som kan tänkas ha behov av döva tolkar eller döva översättare.

5.2 Vilka framkomliga vägar har haft störst betydelse för projektet? Vilka hinder har haft störst betydelse för projektet?

De framkomliga vägarna som haft störst betydelse för projektet har dels varit ett viktigt samarbete med 3 folkhögskolor samt med Stockholms universitets teckenspråksavdelning, vilka har bidragit med relevant kompetens och lokaler enligt det utbildningsbehov som fanns och finns. Utöver nämnda utbildningsinstanser har ytterst många parter (projektmedarbetare,

Version: 2014-01-13

referensgrupp, styrgrupp och organisationer) bidragit med sin kunskap, kompetens och tid för att vara med och utveckla projektet enligt de mål och aktiviteter som var bestämda.

Det hinder som haft störst betydelse är att MYH (Myndigheten för yrkeshögskolan) inte har bifallit våra ansökningar vilket har gjort att yrkesutbildningen inte har blivit permanentad inom projektetiden.

Ytterligare ett hinder som bör nämnas och som har med arbetsmarknaden för döva tolkar att göra är att landets tolkcentraler (21 stycken) till stor del har varit negativa till att använda döva tolkar och också se tolk- och översättarutbildningen som utbildningen som kan likställas med tolkutbildningen för hörande teckenspråkstolkar. Anledningen till att flertalet tolkcentraler inte varit positiva till att anlita döva tolkar är att de säger sig inte ha tillräckliga medel till det och att det inte ingår i deras uppdrag. Det är en ny yrkesgrupp (som dock har funnits under mycket lång tid) och det kan ta tid att se behovet av den nya kompetensen men flera tolkcentraler har också vittnat om att de har haft stor nytta av döva tolkar och Dalarnas tolkcentral har även fått extra medel till just döva tolkar eftersom det finns ett stort behov där p.g.a. att Västanviks folkhögskola har en stor asylverksamhet för döva.

5.3 Vilka samarbeten med föreningar, organisationer och/eller myndigheter har haft störst betydelse för projektet? Hur har ni samarbetat och hur ser samarbetet ut idag?

Som redan nämnts har vi i projektet haft många olika samarbetsparter men en samarbetspart som bidragit på ett markant sätt har varit Sveriges Teckenspråkstolkars Förening, STTF. De har vid varje årsmöte, under projektetiden, bjudit in oss i projektet för att föreläsa och leda workshops som har handlat om döva tolkar och döva översättare och dess kompetens och utbildning. Det har handlat mycket om hur döva tolkar och hörande tolkar kan samarbeta på bästa sätt. STTF har visat en mycket stor vilja och ett mycket stort intresse för att lyfta fram döva tolkar på olika sätt. I februari 2017 valdes för första gången en döv tolk in i STTFs styrelse. STTF kommer också att samarbeta med Västanviks folkhögskola för att ge fortbildning för döva tolkar och hörande tolkar när det gäller framtida samarbete mellan parterna.

Här bör också nämnas de privata tolkbolagens samarbetsorgan "Tolkledarna" som vi har träffat ett flertal gånger både i samband med deras årsmöte samt att de har haft en representant i projektets referensgrupp. "Tolkledarna" har varit positiva till döva tolkar och flera bolag har anlitat och anställt döva tolkar och därmed gått i bräschen för denna nygamla yrkesgrupp.

6. Projektets fortlevnad, erfarenheter, spridning

6.1 Beskriv hur projektet lever vidare (exempelvis genom erfarenheter och kunskap och/eller genom verksamheten eller delar av den).

Projektet kommer att leva vidare på flera olika sätt. SDR kommer att driva arbetet vidare med att få yrkesutbildningen permanentad. En skrivelse kommer att behandlas av Utbildningsdepartementet under 2017 och bevakas av SDR.

Vi har lyckats sätta döva tolkar (även döva översättare) på kartan och det har gjort att de som genomgått utbildningen har fått fler tolkuppdrag och efterfrågas på ett helt annat sätt än innan projektet startade. En bidragande faktor är också den stora flyktingströmmen i Sverige under 2015-2016. STTF har valt in en döv tolk i styrelsen vilket gör att döva tolkar synliggörs på ett tydligt sätt. Utbildningen som projektet har drivit har efterfrågats av många personer och därmed lever projektarbetet vidare i och med detta intresse.

Informations- och nätverksarbetet har inneburit att vi nått drygt 1400 personer och det är svårt att säga hur det arbetet kommer att göra att projektet lever vidare men vi vet i och med alla samtal, mejl och kontakter att både döva tolkar och översättare och deras kompetens nu är en resurs som efterfrågas i olika sammanhang och i och med det anser vi att projektet lever vidare.

Västanviks folkhögskola kommer att ge en första kurs för att utveckla samarbetet mellan döva och hörande tolkar vilket är ett sätt att projektarbetet lever vidare.

6.2 På vilket sätt finansieras verksamheten efter projekttiden?

När det gäller tolk- och översättarutbildningen för döva så finns det idag inget beslutat att utbildningen ska ges igen. Svar inväntas från utbildningsdepartementet, om skrivelsen kommer att bifallas, kommer nästa steg att tas. Då kommer finansiering via statliga medel att göra att yrkesutbildningen kommer att drivas vidare.

Ingen övrig verksamhet finns att finansiera.

6.3 Hur har erfarenheterna från projektet tagits tillvara inom föreningen och samarbetsorganisationerna?

Inom SDR (Sveriges Dövas Riksförbund) har man tagit del av mycket av informationen och delar av innehållet i yrkesutbildningen som getts och därmed både börjat använda döva tolkar och utbildade döva översättare (SDR lät två av sina anställda att delta i första

Version: 2014-01-13

utbildningsomgången) samt att de har börjat se över sitt arbete med språkanvändning och språkpolicy inom organisationen.

STTF (Sveriges Teckenspråkstolkars Förening) har arbetat mycket för att visa på att döva tolkar och deras kompetens behövs i olika situationer vilket har gjort att de på olika sätt arbetat för döva tolkar. Ett exempel som nämnts tidigare är att de nu har en döv tolk i styrelsen och ett annat exempel är att de kommer att vara samarbetspart med Västanviks folkhögskola för att ge en kurs i hur döva och hörande tolkar kan samarbeta.

6.4 Beskriv hur ni har spridit eller ska sprida projektets resultat och erfarenheter.

Projektets resultat och erfarenheter har löpande spridits via SDRs hemsida, FaceBook, Twitter, olika organisationers tidningar såsom Dövas tidning, FSDBs tidning Kontakt, STTFs tidning Tolstrycket.

7. Målgrupp

7.1 Beskriv projektets huvudsakliga målgrupp (ålder, kön, etnisk bakgrund, funktionalitet, eventuell problembild, etc).

Projektets primära målgrupp är döva personer som är verksamma som tolkar och översättare i Sverige och vi har nått ut till drygt 80 personer men utbildat 44 personer. Det är en relativt jämn fördelning mellan kvinnor och män och åldersspannet ligger mellan 25-63 år. Uppskattningsvis är ca 75 % svenskfödda, resterande har annan etnisk bakgrund.

7.2 Hur och i vilken omfattning har projektet nått målgruppen?

Projektets primära målgrupp är verksamma döva tolkar och översättare och de har projektet nått ut till via mejl, sociala medier, SDRs hemsida och personliga kontakter.

Det har inte varit helt enkelt att nå ut till projektets primära målgrupp på grund av att flertalet av de döva som arbetar som tolkar respektive översättare har inte fasta tjänster utan arbetar i tillfälliga, tidsbegränsade uppdrag. De har även arbetat olika mycket och ibland mycket sporadiskt. Projektet anser dock att vi via olika kanaler och kontakter nått ut till en stor del av de som anser sig tillhöra projektets primära målgrupp. En underlättande faktor är att det som kallas 'dövvärlden' är relativt liten i förhållande till övriga samhället eftersom det handlar om en språklig minoritet och därmed fanns goda möjligheter att nå ut till en stor del av målgruppen.

7.3 På vilka sätt har målgruppen varit delaktig i projektets genomförande?

Målgruppen har varit delaktig på två sätt. För det första valdes representanter till referensgruppen ur själva målgruppen för att få del av den kunskap, erfarenhet och kontaktnät som representanterna besatt. För det andra planerades utbildningen delvis utifrån den gedigna kunskap och erfarenhet som många av deltagarna hade. Flera av deltagarna deltog själv aktivt i undervisningen genom att ge föreläsningar och leda gruppövningar och diskussioner.

7.4 Beskriv målgruppens upplevelser av projektets insatser.

Projektets primära målgrupp, döva tolkar och översättare, som har deltagit i den 1-åriga yrkesutbildning som projektet drivit i två omgångar, har beskrivit hur de har upplevt utbildningen i en stor utvärdering som gjordes under första utbildningsomgången, pilotutbildningen (se bilaga), Utöver den stora utvärdering som genomfördes har utbildningen kontinuerligt gett kursdeltagarna möjlighet att utvärdera varje utbildningsträff (8 stycken) på Google + samt vid individuella samtal som har genomförts 2 gånger under utbildningstiden. Sammantaget är responsen mycket positiv. De flesta deltagare beskriver att de har utvecklats både personligt och yrkesmässigt. De har fått kunskap och verktyg under utbildningen på sitt modersmål och enligt de förkunskaper och behov de har haft som har stärkt dem på många olika sätt. De har också fått vara med och påverka utbildningens innehåll på flera sätt vilket har gjort att de har varit delaktiga på ett aktivt sätt vilket med all säkerhet bidragit till den positiva upplevelse och utveckling som de flesta uttalar sig om. För mer information se utvärdering samt dokumentation över utbildningen som är bilagda denna slutrapport.

7.5 Redogör för hur många som totalt omfattats av projektet (inklusive eventuell distribution av film, bok eller liknande).

Projektet omfattar flera målgrupper:

Primär målgrupp: Döva tolkar och döva översättare.

Sekundär målgrupp: Blivande döva tolkar och översättare.

Tredje målgruppen: De döva, hörselskadade och personer med dövblindhet samt de hörande personer som kommer att anlita döva tolkar och översättare.

Eftersom projektet omfattar flera målgrupper är det svårt att uppskatta hur många som totalt omfattas av projektet. Här kan nämnas att projektets informationsarbete har i år nått över 1400 personer och det kan ge en fingervisning om det antal som omfattas av projektet.

Projektet har tagit fram två informationsfilmer som visats både vid informationstillfällen i begränsad grupp till på FaceBook och nått ut till ett stort antal personer. Projektet har också som tidigare nämnts blivit intervjuade och skrivits om i flera olika tidningar som också når ut till respektive målgrupp.

8. Övriga kommentarer

8. 1 Under den här punkten kan ni skriva om reflektioner, lärdomar, erfarenheter, synergieffekter eller något annat av vikt som inte besvarats av frågorna i slutrapporten.

En lärdom i projektet har varit att döva, inom många yrkesfält, arbetar med översättning utan att få utbildning för det. Något som inte belysts tidigare men framkommit mycket tydligt under projektiden.

Något som nämnts tidigare men som bör nämnas igen är att arbetsmarknaden för döva tolkar är i mångt en dold arbetsmarknad där hörande tolkar utför tolkning till avnämare som skulle behöva en döv tolk som besitter en annan kompetens. Döva tolkar och deras kompetens har dock inte synliggjorts tidigare på ett tillräckligt sätt vilket har gjort att det ej heller har anordnats utbildning för denna yrkesgrupp. I och med att döva tolkar inte har haft någon möjlighet till en yrkesutbildning har de också i de fall de skulle ha kunnat anlitas inte blivit anlitate för att regelverket på landets tolkcentraler säger att en tolk som anlitas ska vara utbildad. Undantag har dock gjorts av ett fåtal tolkcentraler i ett begränsat antal situationer. Tack vare detta projekt har yrkesgruppen synliggjorts och fått utbildning vilket har gjort att de numera anlitas i större omfattning vilket är glädjande för båda döva och hörande tolkanvändare som har vittnat om att mötena har flutit på mycket smidigare och missförstånd som uppstått tidigare har retts ut. I och med den stora flyktingströmmen har det också kommit många döva personer som har hjälpt till att påvisa behovet av döva tolkar och vi i projektet hoppas att det framgent kommer att leda till att döva tolkars kompetens tillvaratas i högre utsträckning än tidigare.

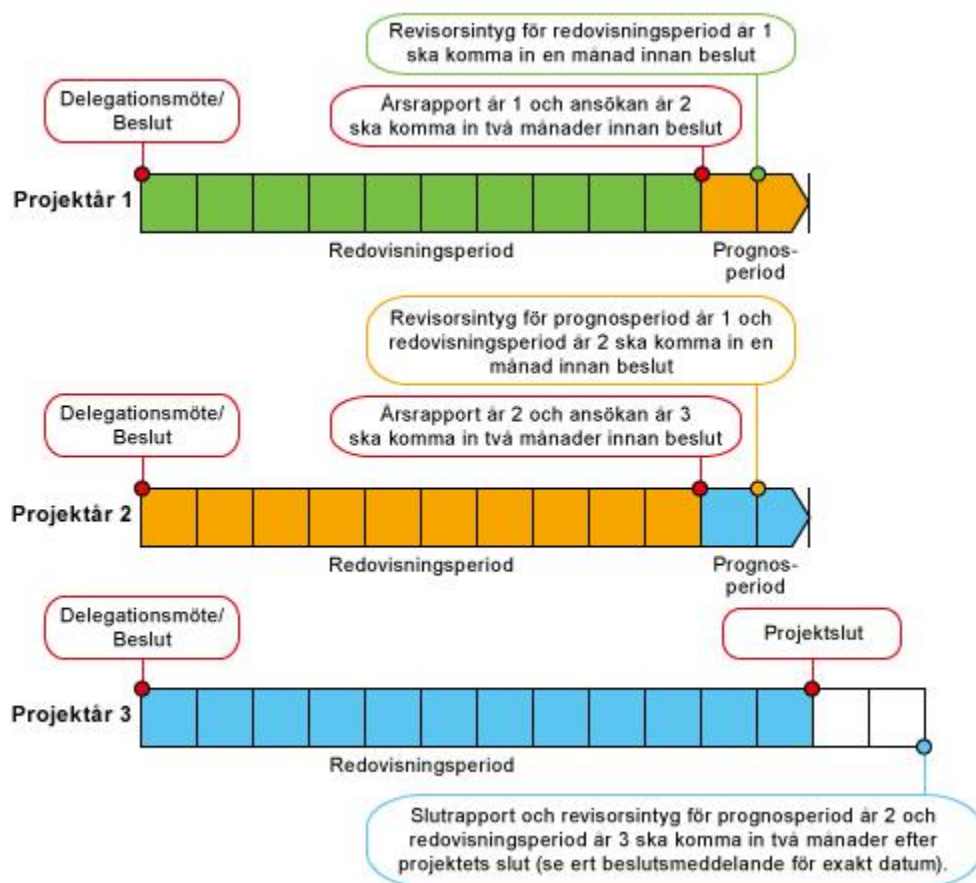
9. Ekonomi

9. 1 I tabellerna nedan ska ni fylla i beviljat belopp per år från Arvsfonden samt intygat belopp av godkänd eller auktoriserad revisor.

Beviljat belopp från Arvsfonden	
Period	Belopp
År 1	1 081 000
År 2	3 790 000
År 3	1 490 000
Totalt	6 361 000

Kostnader intygade av revisor	
Period	Belopp
År 1	955 947
År 2	3 285 860
År 3	1 830 158
Totalt	6 071 965

Bilaga 1

Begreppsförklaring

Projektår: Ett projektår är inte samma sak som ett kalenderår. När delegationen fattar beslut om att er förening får stöd från Arvsfonden går startskottet för projektåret.

Redovisningsperiod: Den period då det finns faktiska kostnader och intäkter i projektet.

Prognosperiod: En uppskattning av de kostnader och intäkter som projektet förväntas ha under de sista månaderna av det pågående projektet.

Revisorsintyg: Revisorsintyg ska komma in till oss senast en månad innan beslut. Tänk på att en godkänd eller auktoriserad revisor ska intyga projektets faktiska kostnader och intäkter. År två och tre ska revisorn även intyga de kostnader och intäkter som prognostiserades föregående år.

Datum för när rapport och revisorsintyg senast ska komma in till oss finns i ert beslutsmeddelande.